

CULTURES

El Conservatori celebra 140 anys amb 14 espectacles

► El teatre manresà acollirà a la tardor quatre obres, tres concerts de la Mediterrània, un de Jo Jet i Maria Ribot i els cicles Platea Jove i Imagina't

REDACCIÓ MANRESA

■ Música, teatre, màgia, espectacles infantils i la Fira Mediterrània ompliran d'activitat el teatre Conservatori de Manresa la propera tardor, en què l'equipament, concretament el dia 9 de novembre, celebrarà el 140è aniversari. Amb aquest repertori de propostes es consolida la voluntat de convertir el recinte en un dels escenaris de la programació estable d'arts escèniques de la ciutat.

La 4a edició del Festival Màgic de Manresa donarà el dia 22 de setembre el tret de sortida, amb Enric Magoo com a presentador de la gala, en què hi prendran part il·lusionistes d'arreu del país. Uns dies després serà el torn del duet manresà format per Jo Jet i Maria Ribot, que estrenaran nou muntatge amb un cor de sis joves.

Posteriorment, i durant els primers dies d'octubre, la Fira Mediterrània ocuparà el Conservatori amb tres de les propostes musicals més rellevants del programa: *Les cançons seran sempre nostres*, que va guanyar el Premi Teresa Rebull amb una mirada nova al cançoner català tradicional, a càrrec d'Arnau Tordera (Obeses) i el multiinstrumentista Magí Canyelles; la versió del *Cant Espiritual* d'Ausiàs March que proposa Carles Dènia; i la fusió de jazz, flamenc i sons mediterranis que interpretaran Chano Domínguez i Paolo Fresu.

En el capítol teatral, destaquen quatre textos de temàtiques diferents però que aborden qüestions

Ernest Villegas i Anna Sahun, en una escena de «Mala broma»

Chapertons celebra 25 anys de trajectòria amb un muntatge que recull els millors gags d'espectacles anteriors

d'abast general. *Mala broma*, amb Ana Sahun, Ernest Villegas i Oscar Muñoz, tracta sobre els límits de l'humor; *Un tret al cap*, que protagonitzen Imma Colomer, Emma Vilarasau i Vicky Luengo, parla de l'ètica periodística; *Els nens desagraïts*, amb Teresa Vallicrosa, Muguet Franc, Guillem Motos i Ramon Pujol, qüestiona el fanatisme religiós a partir d'una experiència real que va tenir lloc en terres gironines; i *Los bancos regalan*

sandwicheras y chorizos, amb un repartiment coral, s'ambienta en el context sociopolític espanyol quaranta anys després de la fi de la dictadura.

En el cicle Platea Jove, els carismàtics Chapertons presentaran *Rodó*, un espectacle que aplega els millors gags d'altres peces del grup; i *Paràsits* és un musical on un grup de joves s'organitzen per plantar cara al règim nazi a través de la música i l'activisme social. El cicle infantil Imagina't oferirà tres espectacles al Conservatori: *Hi ha res més avorrit que ser una princesa rosa*; *Superbleda*; i *Sempre de vacances*. Les entrades de tots els espectacles del Conservatori ja són a la venda.

PROGRAMACIÓ

- **Dissabte 22 de setembre.** 21 h. 4t Festival Màgic de Manresa.
- **Divendres 28 de setembre.** 21 h. Concert *Amb el cor*, de Jo Jet i Maria Ribot.
- **Divendres 5 d'octubre.** 22.30 h. Concert *Les cançons seran sempre nostres*, d'Arnau Tordera i Magí Canyelles. Fira Mediterrània.
- **Dissabte 6 d'octubre.** 19 h. Concert *Cant espiritual d'Ausiàs March*, amb Carles Dènia. Fira M.
- **Dissabte 6 d'octubre.** 22.30 h. Concert de jazz, flamenc i sons mediterranis, amb Chano Domínguez i Paolo Fresu. Mediterrània.
- **Divendres 19 d'octubre.** 21 h. Espectacle *Rodó, 25 anys*, de Cia. Chappertons. Platea Jove.
- **Dissabte 20 d'octubre.** 17.30 h. Espectacle infantil *Sempre de vacances*, de Cia. 2princesesbarbudes. Imagina't.
- **Dimecres 31 d'octubre.** 21 h. Obra de teatre *Mala broma*, de Jordi Casanovas.
- **Diumenge 4 de novembre.** 18 h. Obra de teatre *Un tret al cap*, de Pau Miró.
- **Dissabte 10 de novembre.** 17.30 h. Espectacle infantil *Hi ha res més avorrit que ser una princesa rosa*, de R. Díaz. Imagina't.
- **Diumenge 11 de novembre.** 18 h. Obra de teatre *Els nens desagraïts*, de Llätzer García.
- **Divendres 16 de novembre.** 21 h. Teatre: *Paràsits, el musical*, de Sílvia Navarro, Eduard Tenas i Jordi Ramoneda. Platea Jove.
- **Dijous 22 de novembre.** 20 h. Obra de teatre *Los bancos regalan sandwicheras y chorizos*, de Sílvia Ferrando.
- **Dissabte 23 de novembre.** 17.30 h. Espectacle infantil *Superbleda*, de Cia. La Bleda. Imagina't.

Les excavacions arqueològiques tornen dilluns a la zona de les Guixeres de Súria

REDACCIÓ MANRESA

■ Dilluns s'iniciaran els treballs de la 14a campanya d'excavacions arqueològiques a la zona de les Guixeres, a Súria, en la qual participaran unes 25 persones voluntàries, la majoria joves. La intervenció tindrà lloc fins al 6 de juliol amb la presència d'alumnes de l'institut Mig-Món i d'adults de la localitat que estan interessats en la recuperació i preservació del patrimoni històric local.

La campanya continuarà aprofundint en el coneixement del nucli de població que hi va haver a la zona de les Guixeres durant l'edat mitjana. Els treballs arqueològics se centraran en les restes de l'església preromànica de Sant Pere del Puig i de la torre del Puig de Sant Pere, així com en els respectius entorns. Com en edicions anteriors, la direcció va a càrrec de les arqueòlogues Cristina Belmonte i Roser Arcos.

Les restes de l'església de Sant Pere del Puig i de la torre del Puig de Sant Pere formen part de l'Espai Patrimonial de les Guixeres, que també inclou els antics forns de guix recuperats pel col·lectiu Els Jubilats de les Guixeres. La intenció del municipi és, a llarg termini, fer visitable el jaciment i muntar-hi un itinerari turístic i cultural. La campanya és una iniciativa de l'àrea de Cultura de l'Ajuntament i l'institut Mig-Món, amb l'autorització del Servei d'Arqueologia i Paleontologia de la Generalitat, així com de diversos col·laboradors, entre els quals la família propietària dels terrenys.

MÚSICA I MÚSICS
DEL BAGES

per Glòria Ballús Casólvica
DOCTORA EN MUSICOLOGIA

El ball de gitanes de Sant Vicenç de Castellet

Poques vegades podem saber la data exacta de la primera ballada d'una dansa, ni de com es converteix en una dansa viva. Però tenim una preuada excepció: el ball de gitanes de Sant Vicenç de Castellet. El dia 10 de febrer del 1907, el ball de gitanes es va ballar per primera vegada a la plaça de la Constitució –actualment plaça de l'Ajuntament–, a les dues del migdia amb l'orquestra Els Catalans, de Manresa.

Els promotors van ser una colla de picapedrers, de Caldes de Montbui, que treballaven a Sant Vicenç de Castellet, amb un grup de noies santvicentines, que el ballaren amb total escenificació. Un d'ells –anomenat Car-

melo– va fer de director. Cal dir que era un ball tradicionalment present a la comarca del Vallès. En el 1918, Pere Canal Rius, secretari de l'Ajuntament (1912-1961), nascut a Sant Llorenç Savall on l'havia ballat, el va recuperar per la Festa Major i per Carnestoltes, i la ballada la van fer noies i noies del poble. Això queda palès perquè l'Esbart Folklore de Catalunya (1909-1936), a les Festes de la Dansa Catalana, a Barcelona (1923), va presentar un «ball de gitanes del Vallés a la usanza de San Vicente de Castellet», amb 48 dansaires. El seu fundador, el folklorista manresà Joan Rigall i Casajoana (1885-1960), el va anomenar així pel seu estil. Malgrat les influències inicials vallesanes, el ball ja s'havia convertit en propi.

Més endavant, el dilluns de Pasqua Granada del 1949, per l'empenta de Pere Vall Viladés, el ballaren dansaires de l'Esbart Dansaire Santvicentí (fundat el 1948) fins al 1953. Després d'un període inactiu, els antics dansaires de l'esbart (1948-1953) el tornaren a ballar en l'homenatge a Pere Vall i Viladés, per la seva tasca de dinamitzador cultural (8-12-1984), i va tornar a quedar oblidat fins al 1989.

Després d'un llarg i laboriós treball de recerca del llavors director de l'Esbart Santvicentí Joan Manel Miquel, tingué lloc l'estrena de la recreació escènica de *Les Gitanes* de Sant Vicenç de Castellet, format per sis parts: vals jota, contradansa, catxutxa, dansa o masurca, xotis i jota

final, amb un pasdoble de sortida. L'esdeveniment va tenir lloc, amb gran èxit, al teatre de la Passió d'Olesa de Montserrat (13-05-1989), amb guió musical de Josep Torras i coreografia d'Eduard Ventura, amb la cobla Sabadell, amb la instrumentació i direcció del mestre Agustí Cohí i Grau. El vestuari –dissenyat per Maria Carbonell– és molt vistós i les balladores porten el típic mantó de Manila.

Per l'impuls del mateix director, des del 1992, cada diumenge de Pasqua Granada, *Les Gitanes* tornen amb una gran ballada popular a la plaça de l'Ajuntament, amb colles de diferents edats (des dels que l'havien ballat fins a colles molt joves i de diferents col·lectius).

Així, a més de quedar dins el repertori de l'Esbart Santvicentí, ha esdevingut una dansa que cada any té més acceptació i arrelament. Prova d'això és la participació de 14 colles i uns 300 dansaires en la celebració dels 110 anys de la primera ballada (2017).

El ball de gitanes de Sant Vicenç de Castellet, dansa popular i tradicional catalana, ha anat evolucionant de manera significativa. La primera vegada va ser ballada per joves del poble, després pels dansaires de l'Esbart Santvicentí i, des del 1992, torna a ser ballada pels santvicentins. La conclusió és ben clara: el ball de gitanes de Sant Vicenç de Castellet és una dansa viva que forma part del nostre patrimoni cultural.

«El 10 de febrer del 1907 el ball de gitanes es va ballar per primer cop»